

ค่าวันที่สุด

ที่ พน ๐๖๐๐/๑๖

วันที่ ๑๓ ม.ค. ๕๙
เวลา ๑๑.๓๐

สำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี
รหัสเริ่มต้น : ส ๑๘๖๘๕ ง ๔ ๗๗๗
รับที่ : ๕๖๐๔/๕๙ ๘๘๔ ✓
วันที่ : ๑๓ ม.ค. ๕๙ เวลา : ๑๑:๐๕

กระทรวงพลังงาน
ศูนย์เอนเนอร์จีคอมเพล็กซ์ อาคารบี
ถนนวิภาวดีรังสิต เขตจตุจักร
กรุงเทพฯ ๑๐๙๐๐

๑๑ มกราคม ๒๕๕๘

เรื่อง โครงการไฟฟ้าพลังน้ำบ้านจันเดย์

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. หนังสือของนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี
 ๒. สำเนาหนังสือการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ที่ กฟผ. ๕AK๑๐๐/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๕๘
 ๓. สำเนาหนังสือการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ที่ กฟผ. ๕AK๑๐๐/๗๓๗๗๓ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๘
 ๔. สำเนาหนังสือสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ด่วน ที่ นร ๑๑๐๑/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๑๖ เมษายน ๒๕๕๘
 ๕. สำเนาหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน ที่ สกพ ๕๕๐๒/๑๒๔๔ ลงวันที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘
 ๖. สำเนาหนังสือคณะกรรมการนโยบายวัสดุวิสาหกิจ ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๘๐๕.๔/๕๙๒๙ ลงวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๕๘
 ๗. สำเนาหนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๘๐๗/๒๑๗๖๗ ลงวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๕๘
 ๘. สำเนาหนังสือสำนักงบประมาณ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๗๑๕/๓๗๔๓ ลงวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

ด้วย กระทรวงพลังงาน ขอเสนอเรื่อง โครงการไฟฟ้าพลังน้ำบ้านจันเดย์ มาเพื่อคณะกรรมการรัฐมนตรี พิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะกรรมการรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๕๘ มาตรา ๕ (๔) หัวนี้ รองนายกรัฐมนตรี (พลเอกอากาศเอกประจิน จันตอง) กำกับและบริหารราชการกระทรวงพลังงานได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีด้วยแล้ว

รายละเอียดดังสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

หัวนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ โครงการไฟฟ้าพลังน้ำบ้านจันเดย์ (โครงการฯ) เป็นโครงการที่ได้รับการบรรจุในแผนพัฒนากำลังผลิตไฟฟ้าของประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๕๘ – ๒๕๗๓ ฉบับปรับปรุงครั้งที่ ๓ ซึ่งมีความสอดคล้องกับนโยบายการส่งเสริมการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานทดแทน โดยเป็นโครงการหนึ่งที่บรรจุในแผนพัฒนาพลังงานทดแทนและพลังงานทางเลือก ๒๕% ใน ๑๐ ปี พ.ศ. ๒๕๕๘-๒๕๖๓ (Alternative Energy Development Plan: AEDP ๒๐๑๒-๒๐๒๓)

/๑.๑ โครงการฯ...

๑.๒ โครงการฯ ได้ดำเนินการศึกษาความเหมาะสมโครงการ แล้วเสร็จเมื่อเดือนเมษายน ๒๕๕๖ และจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (Environmental Impact Assessment: EIA) แล้วเสร็จเมื่อเดือนพฤษภาคม ๒๕๕๖ ขณะนี้อยู่ระหว่างดำเนินการเสนอสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาให้ความเห็นชอบ

๑.๓ โครงการฯ ได้เปลี่ยนชื่อจาก “โครงการไฟฟ้าพลังน้ำเข้าแหลมตอนล่าง” เป็น “โครงการไฟฟ้าพลังน้ำบ้านจันเดย์” เพื่อให้เหมาะสมกับสถานที่ตั้ง

รายละเอียดดังสิ่งที่ส่วนมาด้วย ๒

๒. ความเร่งด่วนของเรื่อง

เนื่องจากเป็นโครงการที่บรรจุในแผนพัฒนากำลังผลิตไฟฟ้าของประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๗๓ ฉบับปรับปรุงครั้งที่ ๓ ซึ่งคณะกรรมการรัฐมนตรี มีมติให้ความเห็นชอบเมื่อวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๕๕ และต่อมากระทรวงพลังงาน ได้จัดทำแผนพัฒนากำลังผลิตไฟฟ้าของประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๕๘-๒๕๗๗ (PDP ๒๐๑๕) โดยคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ มีมติให้ความเห็นชอบเมื่อวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๕๘ ซึ่งโครงการฯ ได้ถูกบรรจุไว้ในแผน PDP ๒๐๑๕ และมีกำหนดการจ่ายไฟฟ้าเข้าระบบเชิงพาณิชย์ในเดือนธันวาคม ๒๕๖๒ ซึ่งต้องใช้ระยะเวลาเตรียมการรวมทั้งการก่อสร้างประมาณ ๕ ปี (มกราคม ๒๕๕๘ – พฤษภาคม ๒๕๖๒) ซึ่งหากโครงการฯ ไม่ได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการรัฐมนตรี จะส่งผลให้การก่อสร้างล่าช้าและไม่สามารถจ่ายไฟฟ้าเชิงพาณิชย์ได้ทันกำหนดภายในเดือนธันวาคม ๒๕๖๒ ตามที่กำหนดในแผน PDP ๒๐๑๕

๓. สาระสำคัญ ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

โครงการฯ มีสาระสำคัญ ดังนี้

๓.๑ วัตถุประสงค์โครงการ

๓.๑.๑ เพื่อใช้ทรัพยากรน้ำที่ระบายน้ำจากเขื่อนวิราลงกรณ์ลงแม่น้ำแควน้อยมาผลิตกระแสไฟฟ้าให้เกิดประโยชน์อย่างคุ้มค่า

๓.๑.๒ เพื่อก่อสร้างโรงไฟฟ้าด้วยพลังงานสะอาด ตามแผนพัฒนากำลังผลิตไฟฟ้าของประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๕๕ – ๒๕๗๓ (แผน PDP ๒๐๑๐ ฉบับปรับปรุงครั้งที่ ๓) อีกทั้งยังมีความสอดคล้องกับนโยบายการส่งเสริมการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานทดแทน โดยเป็นโครงการหนึ่งที่บรรจุในแผนพัฒนาพลังงานทดแทนและพลังงานทางเลือก (Alternative Energy Development Plan: AEDP ๒๐๑๒-๒๐๑๗)

๓.๒ รายละเอียดโครงการ

๓.๒.๑ ที่ดังโครงการ: ตั้งอยู่ห่างจากท้ายเขื่อนวิราลงกรณ์ เป็นระยะทางตามลำน้ำประมาณ ๒๒.๕ กิโลเมตร ในเขตตำบลท่าขุน อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี โดยอยู่เหนือบ้านจันเดย์ ประมาณ ๒ กิโลเมตร

๓.๒.๒ องค์ประกอบสำคัญของโครงการ:

- ๑) เขื่อนบ้านจันเดย์ออกแบบเป็นเขื่อนหินก้อนแกนดินทึบน้ำ สูง ๒๐ เมตร สันเขื่อนยาว ๑๑๐ เมตร กว้าง ๑๐ เมตร
- ๒) โรงไฟฟ้ามีขนาดกำลังผลิตติดตั้ง ๒ x ๙ เมกะวัตต์ พลังงานไฟฟ้าที่ผลิตได้เฉลี่ย ๙๐.๓๖ ล้านหน่วยต่อปี

๓) ระบบสายส่งไฟฟ้า พิจารณาเขื่อมโยงระบบไฟฟ้าของโครงการฯ โดยปรับปรุงระบบส่งขนาด ๒๒ เครื่อง ของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเดิมซึ่งอยู่หน้าโครงการตามแนวทางหลวงหมายเลข ๓๒๓ แล้วก่อสร้างใหม่เป็นขนาด ๑๕๕ เครื่อง เขื่อมต่อไปยังสถานีไฟฟ้าแรงสูงเขื่อนวชิราลงกรณ์ ระยะทางประมาณ ๑๗ กิโลเมตร (แนวเดิม ๑๒ กิโลเมตร และแนวใหม่ ๕ กิโลเมตร)

๓.๓ ประมาณราคาโครงการ

ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของโครงการรวมทั้งสิ้น ๓,๕๔๒ ล้านบาท คิดเป็นเงินตราต่างประเทศ ๘๗๘ ล้านบาท และเงินบาท ๒,๕๖๔ ล้านบาท โดยมีรายละเอียด ดังนี้

เงินลงทุน (ล้านบาท)				
ปี ๒๕๕๙	ปี ๒๕๖๐	ปี ๒๕๖๑	ปี ๒๕๖๒	รวม
๗๒๘	๗๐	๑,๑๗๒	๙๒๒	๓,๕๔๒

หมายเหตุ: อัตราดอกเบี้ยร่น ๓๒ บาทต่อ ๑ เหรียญสหรัฐฯ

๓.๔ ระยะเวลาดำเนินการ: ใช้เวลาดำเนินการก่อสร้างตั้งแต่เดือนมกราคม ๒๕๕๙ ถึงเดือนพฤษจิกายน ๒๕๖๒ (รวมระยะเวลา ๕๗ เดือน) และมีกำหนดจ่ายไฟฟ้าเข้าระบบในเดือนธันวาคม ๒๕๖๒

๓.๕ ผลตอบแทนการลงทุนของโครงการ: การวิเคราะห์ความเหมาะสมด้านเศรษฐศาสตร์และการเงิน สรุปผลวิเคราะห์ได้ดังนี้

- อัตราผลตอบแทนด้านเศรษฐศาสตร์ (Economic Internal Rate of Return: EIRR) ๑๐.๖๐ %
- อัตราผลตอบแทนด้านการเงิน (Financial Internal Rate of Return: FIRR) ๗.๔๐ %
- และมูลค่าปัจจุบันสุทธิ (NPV) ๓๒๘ ล้านบาท

๓.๖ ประโยชน์ที่ได้รับจากการ

๓.๖.๑ น้ำที่ปล่อยจากเขื่อนวชิราลงกรณ์สามารถนำมาใช้ประโยชน์ผลิตพลังงานไฟฟ้าเพิ่ม อีกทั้งระดับน้ำในแม่น้ำแควน้อยมีความสม่ำเสมอเป็นประโยชน์สำหรับประชาชนต่อการใช้น้ำมากขึ้น

๓.๖.๒ ลดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะด้านเหนือน้ำ

๓.๖.๓ ชุมชนได้รับการสนับสนุนงบประมาณในการพัฒนาด้านต่างๆ จากกองทุนพัฒนาไฟฟ้าพลังน้ำบ้านจันเดย์

๓.๖.๔ สามารถผลิตพลังงานไฟฟ้าเข้าระบบได้ปีละประมาณ ๙๐ ล้านหน่วย ทำให้ลดปริมาณเชื้อเพลิงนำเข้า (LNG) ได้ประมาณปีละ ๖๘๘,๕๐๐ ล้านบีที่บู (๓๗๐ ล้านบาท) ซึ่งสามารถลดปริมาณการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ได้ปีละ ๔๕,๗๘๕ ตัน

๓.๖.๕ เป็นพลังงานทดแทนที่เพียงพอได้มากกว่าพังงานลม และแสงอาทิตย์

๓.๖.๖ สนองนโยบายเรื่องการส่งเสริมการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานทดแทน อีกทั้งเป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยวของจังหวัด

๓.๖.๗ เป็นโครงการที่ส่งเสริมให้เข้าทรัพยากรในประเทศไทยสูงถึงร้อยละ ๗๐

๓.๗ การดำเนินการด้านสิ่งแวดล้อม

กฟผ. จัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (Environmental Impact Assessment: EIA) ให้สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สพ.) โดยคณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (คชก.) พิจารณาแล้วเสร็จ สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

๓.๗.๑ โครงการไฟฟ้าพลังน้ำบ้านจันเดย์ (โครงการไฟฟ้าพลังน้ำเข้าแหลมตอนล่าง) จังหวัดกาญจนบุรี ไม่เข้าข่ายประเภทและขนาดโครงการที่ต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ตามประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ออกตามมาตรา ๔๖ แห่งพระราชบัญญัติสิ่งแวดล้อมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕

๓.๗.๒ คณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (คชก.) พิจารณาในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๕๘ มีความเห็นว่า โครงการดังกล่าวไม่ได้เป็นโครงการตามประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติ เนื่องกำหนดประเภทและขนาดของโครงการหรือกิจการซึ่งต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมและหลักเกณฑ์วิธีการระเบียบปฏิบัติและแนวทางการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ลงวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๕๘ เจ้าของโครงการไม่จำเป็นต้องส่งข้อมูลซึ่งจะประเดิณข้อคิดเห็นดังกล่าวให้ สพ. พิจารณาอีก โดยขอความร่วมมือนำความคิดเห็นของ คชก. ไปปรับการดำเนินการให้สอดคล้องต่อการเปลี่ยนแปลงระบบเศรษฐกิจของพื้นที่ชุมชน้อยที่สุด ดังนี้

- (๑) ควรเพิ่มข้อมูลผลกระทบจากความเร็วน้ำที่ปล่อยลงด้านท้ายน้ำ
- (๒) ควรเพิ่มการระบุชื่อหรือประเภทของสิ่งก่อสร้างจากการกัดเซาะและตอกตะกอนให้ชัดเจน

รายละเอียดดังสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓

๔. ผลกระทบ

โครงการไฟฟ้าพลังน้ำบ้านจันเดย์ เป็นโครงการที่ข่าวรักษาความมั่นคงของระบบไฟฟ้าในพื้นที่จังหวัดกาญจนบุรี ซึ่งระดับความมั่นคงด้านพลังงานไฟฟ้าในบางพื้นที่ของจังหวัดกาญจนบุรียังมีข้อจำกัดเนื่องจากพื้นที่บางแห่ง ได้แก่ อำเภอสังขละบุรี และอำเภอทองผาภูมิ มีลักษณะเป็นพื้นที่ปิด มีสภาพภูมิประเทศเป็นพื้นที่ภูเขา พื้นที่ต้นน้ำ และ/หรือพื้นที่ป่าล้อมรอบเกือบทุกทิศ ตลอดจนมีพื้นที่ชายแดนติดกับสหภาพเมียนมาร์ ส่งผลให้พื้นที่ดังกล่าวมีแหล่งจ่ายไฟฟ้าให้กับผู้ใช้ไฟฟ้าในพื้นที่ที่เหมาะสมเพียงแห่งเดียวเท่านั้น ได้แก่ โรงไฟฟ้าเขื่อนวชิราลงกรณ ทั้งนี้ หากส่งไฟฟ้าจากโรงไฟฟ้าเขื่อนศรีนครินทร์มายังสถานีไฟฟ้าวชิราลงกรณ จะทำให้พลังงานบางส่วนสูญเสียในระบบไฟฟ้าได้ และอาจส่งผลกระทบต่อผู้ใช้ไฟฟ้าในภาคกลางได้ ด้วยลักษณะการเป็นพื้นที่ปิดดังกล่าวทำให้ระบบส่งและจำหน่ายไฟฟ้าในพื้นที่มีข้อจำกัดในการเชื่อมต่อกับแหล่งผลิตไฟฟ้าในพื้นที่อื่น ซึ่งหากเกิดกรณีฉุกเฉินที่โรงไฟฟ้าเขื่อนวชิราลงกรณไม่สามารถผลิตไฟฟ้าได้ อำเภอสังขละบุรี และอำเภอทองผาภูมิจะประสบปัญหาไฟฟ้าดับ ดังนั้น การดำเนินโครงการฯ จะเป็นการเพิ่มแหล่งผลิตไฟฟ้าอีกแหล่งหนึ่งให้กับพื้นที่ดังกล่าว ซึ่งจะช่วยเพิ่มความมั่นคงด้านพลังงานไฟฟ้าให้กับพื้นที่

๕. ค่าใช้จ่ายและแหล่งที่มา

กฟผ. จะพิจารณาฐานะการเงิน สภาวะตลาดเงินทุน วิธีการรู้เงินและเงื่อนไขที่เหมาะสม เพื่อให้ได้รับประโยชน์สูงสุด โดยจะพิจารณาแหล่งเงินทุนจากเงินรายได้ของ กฟผ. และจากการออกพันธบัตร

หรือการกู้เงินจากสถาบันการเงินตามความเหมาะสม โดยคิดเป็นเงินรายได้ของ กฟผ. ร้อยละ ๒๕ และจากการกู้ยืมร้อยละ ๗๕

๖. ความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๖.๑ ความเห็นของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

๖.๑.๑ เห็นควรให้ความเห็นชอบในหลักการโครงการไฟฟ้าพลังน้ำบ้านจันเดย์ วงเงินลงทุนรวม ๓,๕๔๒ ล้านบาท ของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) เนื่องจากการดำเนินโครงการฯ จะช่วยเพิ่มความมั่นคงให้กับระบบไฟฟ้าในพื้นที่จังหวัดกาญจนบุรี และรองรับปริมาณความต้องการไฟฟ้าในพื้นที่ รวมทั้งเป็นการกระจายชนิดของเชื้อเพลิงที่ใช้ในการผลิตไฟฟ้า เพื่อทดสอบเชื้อเพลิงจากฟอสซิล ทั้งนี้ กฟผ. จะสามารถดำเนินโครงการไฟฟ้าพลังน้ำบ้านจันเดย์ได้ เมื่อคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติให้ความเห็นชอบรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (Environmental Impact Assessment: EIA) แล้วโดย กฟผ. ต้องปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการสิ่งแวดล้อมที่เสนอในรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA) และมาตรการป้องกัน แก้ไข และลดผลกระทบที่คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติให้ความเห็นชอบ เพิ่มเติมอย่างเคร่งครัด และกำหนดแนวทางการติดตามและตรวจสอบผลกระทบทางสิ่งแวดล้อม สุขภาพ และสังคม ที่เกิดจากการดำเนินโครงการฯ อย่างต่อเนื่อง รวมถึงประเมินผลการดำเนินการของมาตรการป้องกัน และแก้ไขที่เกี่ยวข้อง ทั้งในระยะก่อสร้าง และระยะดำเนินการ เพื่อให้สามารถป้องกันและ/หรือลดผลกระทบในมิติต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้นกับชุมชนและประชาชนในพื้นที่ได้อย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ โดยเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการติดตามผลการดำเนินงานด้วย เพื่อสร้างความเข้าใจและความเชื่อมั่นในการดำเนินงานของโรงไฟฟ้า

๖.๑.๒ กฟผ. ควรให้ความสำคัญกับการสนับสนุนงานวิจัยและพัฒนาในด้านการเปลี่ยนแปลงของความหลากหลายทางชีวภาพ และทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่ในพื้นที่ เพื่อให้ชุมชนได้เรียนรู้เข้าใจ และรับมือกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะเป็นการเพิ่มสมรรถนะของความสามารถของชุมชนด้วย โดยอาจพิจารณาจัดสรรงบประมาณจากงบการวิจัยและพัฒนาที่คณะกรรมการรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๕๗ ให้รัฐวิสาหกิจให้ความสำคัญกับงานด้านการวิจัยและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยให้ดำเนินการตามมติคณะกรรมการรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๕๖ ซึ่งกำหนดให้รัฐวิสาหกิจจัดสรรงบประมาณเพื่อการวิจัยและพัฒนาอย่างน้อยร้อยละ ๓ ของกำไรสุทธิในแต่ละปี

๖.๑.๓ ที่ผ่านมาการดำเนินโครงการโรงไฟฟ้าพลังน้ำท้ายเขื่อนชลประทานของ กฟผ. ประสบปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน เนื่องจากระดับคุณภาพของผู้รับจ้าง และคุณภาพอุปกรณ์ที่ผู้รับจ้างจัดหาซึ่งส่งผลต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลของโครงการอย่างมีนัยสำคัญ ดังนั้น กฟผ. ควรพิจารณาบททวนปรับปรุงกระบวนการคัดเลือกผู้รับจ้างเพื่อดำเนินโครงการโรงไฟฟ้าพลังน้ำในอนาคต โดยเกณฑ์การคัดเลือกผู้รับจ้างดำเนินโครงการโรงไฟฟ้าพลังน้ำของ กฟผ. ควรครอบคลุมในทุกมิติ ทั้งด้านดัชนวน ด้านเทคนิค ด้านความคงทนและอายุการใช้งาน ด้านความเชี่ยวชาญในการซ่อมบำรุง และด้านการบริหารจัดการอย่างลึกซึ้ง เพื่อให้โรงไฟฟ้าสามารถรักษาประสิทธิภาพในการผลิตไฟฟ้าให้อยู่ในเกณฑ์มาตรฐานได้ตลอดอายุการใช้งาน และไม่เพิ่มภาระค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษาของ กฟผ. ในระยะยาว

๖.๑.๔ กฟผ. ควรนีบเทาที่ในการส่งเสริมสนับสนุนให้ชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมกันวางแผนและกำหนดทิศทางการใช้จ่ายเงินกองทุนพัฒนาไฟฟ้าในโครงการหรือกิจกรรมที่มุ่ง

ส่งเสริมการพัฒนาชุมชนในระยะยาว อาทิ กิจกรรมการสร้างอาชีพ และกิจกรรมป้องกัน แก้ไข และลดผลกระทบทั้งในด้านสิ่งแวดล้อม และด้านสุขภาพของชุมชนในพื้นที่ เพื่อให้ชุมชนได้รับประโยชน์จากการพัฒนาไฟฟ้าตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างครบถ้วน นอกจากนี้ กฟผ. ควรพิจารณาดำเนินกิจกรรมชุมชน สัมพันธ์เชิงรุกในพื้นที่ โดยเน้นกิจกรรมการสร้างอาชีพ และการรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมกับชุมชน ควบคู่กับการดำเนินโครงการไฟฟ้าพลังน้ำบ้านจันเดย์

๖.๑.๕ เพื่อสนับสนุนการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานน้ำตามแผนการพัฒนาพลังงาน ทدแทนและพลังงานทางเลือก ร้อยละ ๒๕ ใน ๑๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๖๔) กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน กรมชลประทาน การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย และการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ควรร่วมกัน ศึกษาพื้นที่ที่มีศักยภาพในการผลิตพลังงานไฟฟ้าจากพลังน้ำ โดยเฉพาะในระดับชุมชน เพื่อบูรณาการแนว ทางการส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาโครงการโรงไฟฟ้าพลังน้ำให้กับชุมชน ซึ่งครอบคลุมองค์ความรู้ ทั้งด้าน เทคโนโลยี กระบวนการขั้นตอนขอใบอนุญาตเพื่อผลิตพลังงานไฟฟ้า การจัดหาแหล่งทุนเพื่อสนับสนุนโครงการ ของชุมชน และการบริหารจัดการโครงการ เพื่อให้ชุมชนสามารถวางแผนและพัฒนาโครงการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๖.๑.๖ ในบางกรณีการดำเนินโครงการลงทุนของรัฐวิสาหกิจต้องดำเนินการตาม ขั้นตอนของกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง อาทิ การขอความเห็นชอบต่อรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบ สิ่งแวดล้อม (Environmental Impact Assessment: EIA) โดยที่ผ่านมา มีหลายกรณีที่หน่วยงานเจ้าของ โครงการลงทุนไม่ได้นำเสนอโครงการพร้อมความเห็นของหน่วยงานตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องอย่าง ครบถ้วน โดยเฉพาะความเห็นเกี่ยวกับรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (Environmental Impact Assessment: EIA) และรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ (Environmental and Health Impact Assessment: EHIA) ทำให้คณารัฐมนตรีมีข้อมูลประกอบการพิจารณาอนุมัติโครงการลงทุน ไม่ครบถ้วนในทุกมิติ ดังนั้น หน่วยงานเจ้าของโครงการลงทุนควรวางแผนเตรียมโครงการอย่างละเอียดรอบคอบ ภายใต้กรอบระยะเวลาที่เหมาะสม เพื่อให้สามารถนำเสนอโครงการลงทุนพร้อมความเห็นของหน่วยงานที่ เกี่ยวข้องเสนอต่อกณารัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติ เพื่อให้คณารัฐมนตรีมีข้อมูลประกอบการพิจารณาโครงการ ลงทุนที่ครอบคลุมและครบถ้วนในทุกมิติต่อไป

รายละเอียดดังสิ่งที่ส่งมาด้วย ๕

๖.๒ ความเห็นคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน

๖.๒.๑ เห็นควรสนับสนุนการดำเนินโครงการโรงไฟฟ้าพลังน้ำบ้านจันเดย์ สำหรับ ท่องเที่ยว จังหวัดกาญจนบุรี ขนาดกำลังผลิตติดตั้ง ๑๘ เมกะวัตต์ ในวงเงินรวม ๓,๕๕๒.๑๖ ล้านบาท ตามที่ กฟผ. เสนอ เนื่องจากมีความสอดคล้องกับแผนพัฒนากำลังผลิตไฟฟ้า PDP ๒๐๑๐ ฉบับปรับปรุงครั้งที่ ๓ และ แผนการพัฒนาพลังงานทดแทนและพลังงานทางเลือก (Alternative Energy Development Plan, AEDP) ใน ๑๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๖๔) ของประเทศไทย ซึ่งมีเป้าหมายในการเพิ่มสัดส่วนการใช้พลังงานทดแทนเพิ่มขึ้น เป็นร้อยละ ๒๕ ของการใช้พลังงานทั้งหมด อีกทั้งค่าไฟฟ้าจากการดำเนินโครงการจะต่ำกว่าการใช้เชื้อเพลิง ประเภทหิน ลม และแสงอาทิตย์ รวมถึงการใช้น้ำในการผลิตไฟฟ้ายังเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำให้เกิด ประโยชน์เพิ่มขึ้น นอกจากการใช้น้ำเพื่อการเกษตร และอุปโภคบริโภค

๖.๒.๒ เห็นควรให้มีการเปลี่ยนแปลงประเภทสายส่งจากแบบวงจรคู่ (Double Circuit) เป็นแบบวงจรเดียว (Single Circuit) เพื่อให้เกิดความเหมาะสมและลดค่าใช้จ่ายของโครงการ เนื่องจากเป็นโครงการขนาดเล็กมาก จึงไม่มีผลกระทบต่อความมั่นคงและความเชื่อถือได้ของระบบไฟฟ้า

๖.๒.๓ เห็นควรให้จัดส่งรายงานการวิเคราะห์ผลผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA) ให้คณะกรรมการกำกับกิจการพลังงานได้รับทราบเพื่อประโยชน์ในการติดตาม ตรวจสอบ สภาพการเปลี่ยนแปลง ที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมของพื้นที่โครงการ

รายละเอียดดังสิ่งที่ส่งมาด้วย ๕

๖.๓ ความเห็นคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ

การดำเนินโครงการฯ มีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มกำลังการผลิตพลังงานไฟฟ้า โดยการนำทรัพยากรน้ำจากเขื่อนชีราลงกรณ์มาใช้ให้เกิดประโยชน์และมีคุณค่า เพื่อให้บริการไฟฟ้าแก่ประชาชนอย่างพอเพียงและมีประสิทธิภาพมากขึ้น นอกจากนี้ยังก่อให้เกิดผลดีในการลดปริมาณเชื้อเพลิงนำเข้าจากต่างประเทศ ซึ่งโครงการฯ ได้บรรจุอยู่ในแผนพัฒนาพลังงานทดแทนและพลังงานทางเลือกโดยตอบสนองการส่งเสริมการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานทดแทน จึงเห็นสมควรให้ความเห็นชอบให้ กฟผ. ดำเนินโครงการฯ ในวงเงินลงทุน ๓,๕๔๒ ล้านบาท สำหรับแหล่งเงินลงทุนโครงการฯ ขอให้ กฟผ. พิจารณาอย่างรอบคอบให้เกิดความเหมาะสม ตลอดจนบริหารโครงการฯ ให้มีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ ขอให้ กฟผ. ดำเนินการประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างความเข้าใจกับประชาชนในพื้นที่ให้เกิดการยอมรับเพื่อลดความกังวลและการต่อต้านด้วย

รายละเอียดดังสิ่งที่ส่งมาด้วย ๖

๖.๔ ความเห็นของกระทรวงคลัง

โครงการไฟฟ้าพลังน้ำบ้านจันเดย์ ของ กฟผ. สอดคล้องกับนโยบายเรื่องการส่งเสริมการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานทดแทน และเป็นการใช้ทรัพยากรน้ำให้เกิดประโยชน์อย่างคุ้มค่า อีกทั้งช่วยบริหารจัดการน้ำให้ระดับน้ำในแม่น้ำแควน้อยมีความสม่ำเสมอเป็นประโยชน์สำหรับประชาชนต่อการใช้น้ำมากขึ้น จึงเห็นควรให้ความเห็นชอบในหลักการให้ กฟผ. ดำเนินโครงการไฟฟ้าพลังน้ำบ้านจันเดย์ วงเงินลงทุน ๓,๕๔๒ ล้านบาท อย่างไรก็ตาม กฟผ. จะสามารถดำเนินโครงการได้เมื่อคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติให้ความเห็นชอบรายงาน EIA และได้รับความเห็นชอบจากหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องแล้ว รวมทั้งปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการสิ่งแวดล้อม มาตรการป้องกัน แก้ไข ลดผลกระทบในมิติต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้นกับชุมชนและประชาชนในพื้นที่อย่างใกล้ชิด นอกจากนี้ กระทรวงการคลังมีข้อสังเกตเพิ่มเติม ดังนี้

๖.๔.๑ โครงการไฟฟ้าพลังน้ำบ้านจันเดย์มีอัตราผลตอบแทนทางเศรษฐศาสตร์ (EIRR) เท่ากับร้อยละ ๑๐.๖๐ ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ที่สามารถลงทุนได้คือ ประมาณร้อยละ ๑๐-๑๒ อย่างไรก็ต้องอัตราผลตอบแทนทางการเงิน (FIRR) ที่ระดับร้อยละ ๗.๘๐ เป็นอัตราผลตอบแทนที่ค่อนข้างต่ำเมื่อเทียบกับมาตรฐานของโครงการลงทุนในสาขาไฟฟ้าและพลังงาน ดังนั้น จึงเห็นควรให้ กฟผ. พิจารณาบทวนขอบเขตการดำเนินโครงการและกรอบวงเงินลงทุนให้เหมาะสม เพื่อบริหารต้นทุนของโครงการให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น เพื่อให้การลงทุนมีความคุ้มค่าในด้านการเงินเพิ่มขึ้น สำหรับแหล่งเงินลงทุนเห็นควรให้ กฟผ. พิจารณาใช้เงินรายได้ (Internal Cash Flow) เป็นอันดับแรกก่อนการกู้เงิน เพื่อลดความเสี่ยงในการดำเนินโครงการ โดยกระทรวงการคลังเห็นควรไม่ค้าประกันเงินกู้ดังกล่าวเนื่องจากเป็นโครงการที่มีความคุ้มค่าในเชิงพาณิชย์

๖.๔.๒ เนื่องจากพื้นที่บริเวณโดยรอบโครงการเป็นพื้นที่เกษตรกรรม ในการนี้ กฟผ. ควรทำความเข้าใจกับประชาชน มีมาตรการในการบรรเทาผลกระทบที่เกิดขึ้นกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

อย่างชัดเจนตั้งแต่ขั้นตอนการเตรียมการจนถึงการดำเนินการโรงไฟฟ้า พร้อมทั้งกำหนดแนวทางการติดตามตรวจสอบผลกระทบทางสิ่งแวดล้อม สุขภาพ และสังคมอย่างต่อเนื่อง รวมถึงประเมินผลการดำเนินการของมาตรการป้องกันและแก้ไขที่เกี่ยวข้อง และเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในกระบวนการติดตามผลการดำเนินงานด้วย เพื่อให้ประชาชนเข้าใจและเข้มแข็งในการดำเนินงานโรงไฟฟ้ามากขึ้น รวมทั้งการมีกองทุนพัฒนาไฟฟ้าพลังน้ำ ควรใช้ประโยชน์จากกองทุนให้คุ้มค่าโดยมุ่งประโยชน์ให้เกิดกับชุมชนและประชาชนเป็นหลัก รายละเอียดดังสิ่งที่ส่งมาด้วย ๗

๖.๔ ความเห็นของสำนักงบประมาณ

โครงการไฟฟ้าพลังน้ำบ้านจันเดย์ เป็นการสร้างมูลค่าเพิ่มจากการปล่อยน้ำจากเขื่อนวชิราลงกรณ์มาใช้ประโยชน์ในการผลิตพลังงานไฟฟ้า และเป็นการช่วยสนับสนุนการสร้างความมั่นคงด้านพลังงานของประเทศและรองรับปริมาณความต้องการไฟฟ้าในอนาคต ซึ่งเป็นการดำเนินการตามแผนพัฒนากำลังการผลิตไฟฟ้าของประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๗๓ (แผน PDP ๒๐๑๐ ฉบับปรับปรุงครั้งที่ ๓) และสอดคล้องกับแผนพัฒนาพลังงานทดแทนและพลังงานทางเลือก (AEDP ๒๐๑๒-๒๐๒๑) จึงเห็นสมควรที่จะเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีพิจารณาเห็นชอบให้การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยดำเนินโครงการไฟฟ้าพลังน้ำบ้านจันเดย์ วงเงินลงทุนรวม ๓,๕๕๒ ล้านบาท แต่เนื่องจากเป็นโครงการที่ต้องใช้เงินลงทุนสูง เพื่อป้องกันความเสียหายที่อาจจะเกิดขึ้น จึงเห็นสมควรที่การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยจะพิจารณาดำเนินการดังต่อไปนี้

๖.๔.๑ โครงการฯ ดังกล่าว จัดอยู่ในประเภทโครงการที่ต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA) จึงต้องได้รับความเห็นชอบจากสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สพ.) ก่อน

๖.๔.๒ โครงการฯ ดังกล่าว มีค่าใช้จ่ายเพื่อจัดหาอุปกรณ์จากต่างประเทศ จึงควรพิจารณาเรื่องคุณภาพและมาตรฐานของอุปกรณ์ตามมาตรฐานสากล รวมทั้งผู้เสนอราคา อัตราแลกเปลี่ยนระหว่างค่าเงินบาทกับเงินสกุลต่างประเทศ ค่าธรรมเนียมต่างๆ ประกอบการจัดหาด้วย เพื่อให้ได้ต้นทุนที่เหมาะสมและได้คุณภาพอุปกรณ์ที่ดีที่สุด ซึ่งจะก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อโครงการและความคุ้มค่าในการลงทุนต่อไป

๖.๔.๓ การดำเนินโครงการฯ ดังกล่าว ควรมีการกำกับดูแลให้การลงทุนเป็นไปตามที่ได้รับอนุมัติไว้อย่างเคร่งรัดให้มีการใช้จ่ายรายจ่ายลงทุนในทิศทางที่สอดคล้องกับการดำเนินงานของรัฐบาล รวมทั้งการดำเนินการในขั้นตอนต่างๆ ต้องให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และประกาศที่เกี่ยวข้องและดำเนินการตามขั้นตอนให้ถูกต้องครบถ้วนด้วย เพื่อให้การดำเนินโครงการเป็นไปอย่างต่อเนื่องเรียบร้อย และแล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด

รายละเอียดดังสิ่งที่ส่งมาด้วย ๘

๖.๖ ความเห็นของกระทรวงพลังงาน

กระทรวงพลังงานได้พิจารณาข้อเสนอโครงการไฟฟ้าพลังน้ำบ้านจันเดย์ ของ กฟผ. และมีความเห็นและข้อเสนอ ดังนี้

๖.๖.๑ เห็นควรให้ความเห็นชอบให้ กฟผ. ดำเนินโครงการไฟฟ้าพลังน้ำบ้านจันเดย์ ในวงเงินลงทุน ๓,๕๔๒ ล้านบาท เนื่องจากโครงการดังกล่าวได้รับการบรรจุอยู่ในแผนพัฒนากำลังผลิตไฟฟ้าของประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๗๓ ฉบับปรับปรุงครั้งที่ ๓ และสอดคล้องกับนโยบายเรื่องการส่งเสริมการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานทดแทน โดยเป็นโครงการหนึ่งในแผนพัฒนาพลังงานทดแทนและพลังงานทางเลือก อีกทั้งเป็นการกระจายประเภทเชื้อเพลิงในการผลิตไฟฟ้า

๖.๖.๒ กฟผ. ควรดำเนินการประชาสัมพันธ์ ชี้แจง ทำความเข้าใจกับชุมชน เพื่อให้ประชาชนมีความเข้าใจโครงการฯ ตั้งแต่ช่วงเริ่มต้น เนื่องจากประชาชนอาจมีความกังวลในประเด็นต่างๆ เช่น การสะสมของปริมาณตะกอน การบริหารจัดการปริมาณน้ำเอ่อ การกักเก็บน้ำของโครงการฯ ซึ่งอาจจะส่งผลต่อการดำเนินชีวิตหรือการประกอบอาชีพเกษตรกรรมของชุมชน เนื่องจากตัวเขื่อนมีลักษณะเป็นฝายท่อน้ำซึ่งก่อสร้างปิดกั้นลำน้ำแควน้อย เพื่อให้การดำเนินงานเป็นที่ยอมรับของประชาชน และลดความวิตกกังวลต่อการดำเนินโครงการฯ ทั้งนี้ กฟผ. จะต้องเตรียมมาตรการบรรเทาผลกระทบแก่ผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการดำเนินโครงการฯ ด้วย

๗. ข้อเสนอของกระทรวงพลังงาน

๗.๑ เห็นชอบให้ กฟผ. ดำเนินโครงการไฟฟ้าพลังน้ำบ้านจันเดย์ ในวงเงินลงทุนรวม ๓,๕๔๒ ล้านบาท

๗.๒ อนุมัติการเบิกจ่ายงบประมาณลงทุนประจำปี ๒๕๕๘ สำหรับโครงการฯ รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๗๙๘ ล้านบาท

จึงเรียนมาเพื่อโปรดน้ำกราบเรียนนายกรัฐมนตรี เพื่อเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

พลเอก
(อนันตพร กาญจนรัตน์)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน

สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน

สำนักนโยบายไฟฟ้า

โทร. ๐ ๒๖๑๒ ๑๕๕๕ ต่อ ๕๑๑, ๕๑๕

โทรสาร ๐ ๒๖๑๒ ๑๓๘๔

อีเมล channarong.run@eppo.go.th